

Föreskrifter om ändring i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:9) om användning av viss symbol;

LIVSFS 2021:1
(H 128:3)

Utkom från trycket
den 2 februari 2021

beslutade den 20 januari 2021

Med stöd av 7 § livsmedelsförordningen (2006:813) föreskriver¹ Livsmedelsverket att rubriken till Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:9) om användning av viss symbol², 1 a och 4 §§ samt bilaga 1 och 2 ska ha följande lydelse.

Livsmedelsverkets föreskrifter om användning av symbolen Nyckelhålet

1 a §³ Märkning och presentation av livsmedel med en symbol som avser halten av fett, sockerarter, salt och fiber får endast ske med en symbol (Nyckelhålet) som utformas enligt mönster nedan och som framställs i grönt eller svart tryck.

Märkning och presentation av livsmedel med Nyckelhålet får ske om villkoren i föreskrifterna uppfylls.

De begrepp som används i dessa föreskrifter framgår av *bilaga 1*.

¹ Anmälan har gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster, samt enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1924/2006 av den 20 december 2006 om näringspåståenden och hälsopåståenden om livsmedel.

² Föreskrifterna omtryckta LIVSFS 2015:1.

³ Senaste lydelse LIVSFS 2015:1.

LIVSFS 2021:1

Första stycket gäller inte andra symboler på livsmedel som lagligen märkts, presenterats eller släppts ut på marknaden i någon annan stat inom EES-området eller Turkiet.

4 §⁴ Följande ingredienser får inte ingå i livsmedel som märks eller presenteras med Nyckelhålet.

1. Sötningemedel (livsmedelstillsatser),
2. godkända nya livsmedel med sötande egenskaper, och
3. växtsteroler, växtsterolestrar, växtstanoler och växtstanolestrar.

Olja eller annat fett som används i framställning av produkterna får innehålla totalt högst 2 g industriellt framställda transfetter per 100 g olja eller fett.

Fett, sockerarter och salt får endast tillsättas i de livsmedel där det uttryckligen framgår villkor för fett, sockerarter eller salt i respektive livsmedelsgrupp i *bilaga 2*. Ett sådant näringsämne får dock tillsättas livsmedel i andra livsmedelsgrupper om det inte görs i större mängder än vad som är nödvändigt för att uppnå det önskade syftet.

-
1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 mars 2021.
  2. Produkter som före den 1 september 2022 märkts enligt äldre bestämmelser får släppas ut på marknaden till dess lagren tar slut.
  3. Produkter som före den 1 september 2024 märkts med Nyckelhålet åtföljt av märket ® får släppas ut på marknaden till dess lagren tar slut.

ANNICA SOHLSTRÖM

Elin Häggqvist
(Juridiska avdelningen)

Begrepp

– *Färdigförpackat livsmedel*: Samma betydelse som i artikel 2.2 e i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011.

– *Glutenfri*: Samma betydelse som i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 828/2014 av den 30 juli 2014 om kraven på tillhandahållande av information till konsumenterna om frånvaro eller reducerad förekomst av gluten i livsmedel.

– *Kött*: Samma betydelse som i artikel 2.1 f i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011.

– *Mättat fett*: Samma betydelse som i punkt 3 i bilaga 1 till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011.

– *Nya livsmedel*: Samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2015/2283 av den 25 november 2015 om nya livsmedel och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 och upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 258/97 och kommissionens förordning (EG) nr 1852/2001.

– *Obearbetade produkter*: Samma betydelse som i artikel 2.1 n i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004.

---

⁵ Senaste lydelse LIVSFS 2015:1.

Villkor för följande livsmedelsgrupper**Grönsaker, frukt, bär och nötter m.m.**

1. Potatis, rotfrukter, baljväxter (utom jordnötter) och andra grönsaker. – tillsatt fett högst 3 g/100 g
– högst 20 % av det tillsatta fett
fett får utgöras av mättat fett
Produkterna får vara bearbetade. – tillsatta sockerarter högst 1 g/100 g
– salt högst 0,5 g/100 g
Obearbetade kryddor omfattas också.
2. Obearbetade frukter och bär. Produkterna får ha värmebehandlats.
3. Obearbetade nötter och jordnötter. Produkterna får ha värmebehandlats. – mättat fett högst 10 g/100 g

Mjöl, gryn och ris m.m.

4. Mjöl, flingor, gryn och kross av spannmål som innehåller 100 % fullkorn räknat på spannmålsdelens torrsubstans. Kli och grodd av spannmål är undantagna från fullkornskravet. – fiber minst 6 g/100 g
Spannmålet får helt eller delvis ersättas av grönsaker (exkl. potatis), baljväxter (utom jordnötter) eller rotfrukter med samma användningsområde.
5. Ris som innehåller 100 % fullkorn räknat på produktens torrsubstans. – fiber minst 3 g/100 g

6. Frukostflingor och müsli som innehåller minst 55 % fullkorn räknat på produktens torrs substans. Innehåller produkten grönsaker (exkl. potatis), baljväxter (utom jordnötter) eller rotfrukter ska den andel av produkten dessa utgör inte räknas med vid beräkning av fullkornshalten.
- fett högst 8 g/100 g
  - sockerarter högst 13 g/100 g varav tillsatta sockerarter högst 9 g/100 g
  - fiber minst 6 g/100 g
  - salt högst 1,0 g/100 g

Glutenfria frukostflingor och müsli ska innehålla minst 20 % fullkorn räknat på produktens torrs substans.

Gröt, bröd och pasta m.m.

7. Gröt och grötpulver, tillredda enligt tillverkarens anvisningar, som innehåller minst 55 % fullkorn räknat på produktens torrs substans. Innehåller produkten grönsaker (exkl. potatis), baljväxter (utom jordnötter) eller rotfrukter ska den andel av produkten dessa utgör inte räknas med vid beräkning av fullkornshalten.
- fett högst 4 g/100 g
  - sockerarter högst 5 g/100 g
  - fiber minst 1 g/100 g
  - salt högst 0,3 g/100 g

Villkoren avser konsumtionsfärdig vara

8. a) Mjukt bröd samt brödmixer där endast vätska och eventuellt jäst ska tillsättas och som innehåller minst 30 % fullkorn räknat på produktens torrs substans. Innehåller produkten grönsaker (exkl. potatis), baljväxter (utom jordnötter) eller rotfrukter ska den andel av produkten dessa utgör inte räknas med vid beräkning av fullkornshalten.
- fett högst 7 g/100 g
  - sockerarter högst 5 g/100 g
  - fiber minst 5 g/100 g
  - salt högst 1,0 g/100 g

Villkoren avser konsumtionsfärdig vara.

Produkter i livsmedelsgrupp
8 b) omfattas inte.

Glutenfria bröd och brödmixer ska innehålla minst 10 % fullkorn räknat på produktens torrsubstans.

b) Rågbröd, brödmixer och andra produkter baserade på råg där endast vätska och eventuellt jäst ska tillsättas.

– fett högst 7 g/100 g
– sockerarter högst 5 g/100 g
– fiber minst 6 g/100 g
– salt högst 1,2 g/100 g

Produkten ska innehålla minst 35 % fullkorn räknat på produktens torrsubstans. Spannmålsdelen ska innehålla minst 30 % råg. Innehåller produkten grönsaker (exkl. potatis), baljväxter (utom jordnötter) eller rotfrukter ska den andel av produkten dessa utgör inte räknas med vid beräkning av fullkornshalten.

Villkoren avser konsumtionsfärdig vara.

9. Hårt bröd och skorpor samt färdigmix till sådana produkter där endast vätska och eventuellt jäst ska tillsättas. Produkten ska innehålla minst 50 % fullkorn räknat på produktens torrsubstans. Innehåller produkten grönsaker (exkl. potatis), baljväxter (utom jordnötter) eller rotfrukter ska den andel av produkten dessa utgör inte räknas med vid beräkning av fullkornshalten.

– fett högst 7 g/100 g
– sockerarter högst 5 g/100 g
– fiber minst 6 g/100 g
– salt högst 1,3 g/100 g

Villkoren avser konsumtionsfärdig vara.

Motsvarande glutenfria alternativ ska innehålla minst 15 % fullkorn räknat på produktens torrsubstans.

10. Pasta (utan fyllning) – fiber minst 6 g/100 g
 – salt högst 0,1 g/100 g
 Villkoren avser produktens torrsubstans.
- Produkten ska innehålla minst 50 % fullkorn räknat på produktens torrsubstans.
- Innehåller produkten grönsaker (exkl. potatis), baljväxter (utom jordnötter) eller rotfrukter ska den andel av produkten dessa utgör inte räknas med vid beräkning av fullkornshalten.
- Glutenfri pasta (utan fyllning) har inget krav på fullkorn.

Mjölk, fermenterade produkter och vegetabiliska alternativ m.m.

11. a) Mjölk och motsvarande fermenterade mjölkprodukter som är avsedda som dryck och som inte är smaksatta. – fett högst 0,7 g/100 g
- Motsvarande laktosfria produkter samt laktosfri mjölkdryck omfattas också.
- b) Vegetabiliska produkter avsedda för samma användning som produkterna i livsmedelsgrupp 11 a). – fett högst 1,5 g/100 g
 – mättat fett högst 33 % av den totala fetthalten
 – sockerarter högst 5 g/100 g
 – salt högst 0,1 g/100 g
- Produkterna får inte vara smaksatta.
12. a) Fermenterade mjölkprodukter som inte är avsedda som dryck och som inte är smaksatta. – ett högst 1,5 g/100 g
- Motsvarande laktosfria produkter omfattas också.

LIVSFS 2021:1

- b) Vegetabiliska produkter avsedda för samma användning som produkterna i livsmedelsgrupp 12 a).
Produkterna får inte vara smaksatta.
- fett högst 1,5 g/100 g
– mättat fett högst 33 % av den totala fetthalten
– sockerarter högst 5 g/100 g
– salt högst 0,1 g/100 g
13. a) Fermenterade mjölkprodukter som inte är avsedda som dryck.
Produkterna får vara smaksatta.
Motsvarande laktosfria produkter omfattas också.
- fett högst 1,5 g/100 g
– mättat fett högst 33 % av den totala fetthalten
- b) Vegetabiliska produkter avsedda för samma användning som produkterna i livsmedelsgrupp 13 a).
Produkterna får vara smaksatta.
- sockerarter högst 8 g/100 g
– salt högst 0,1 g/100 g
14. a) Produkter bestående av en blandning av mjölk och grädde avsedda för samma användning som grädde och motsvarande fermenterade produkter.
Produkterna får inte vara smaksatta.
Motsvarande laktosfria produkter omfattas också.
- fett högst 5 g/100 g
- b) Helt eller delvis vegetabiliska produkter avsedda för samma användning som produkterna i livsmedelsgrupp 14 a).
Produkterna får inte vara smaksatta.
- fett högst 5 g/100 g
– mättat fett högst 33 % av den totala fetthalten
– sockerarter högst 5 g/100 g
– salt högst 0,3 g/100 g

15. a) Produkter bestående av en blandning av mjölk och grädde, avsedda för samma användning som grädde och motsvarande fermenterade produkter.

– fett högst 5 g/100 g
 – sockerarter högst 5 g/100 g
 – salt högst 0,8 g/100 g

Produkterna får vara smaksatta.

Motsvarande laktosfria produkter omfattas också.

- b) Helt eller delvis vegetabiliska produkter avsedda för samma användning som produkterna i livsmedelsgrupp 15 a).

– fett högst 5 g/100 g
 – mättat fett högst 33 % av den totala fetthalten
 – sockerarter högst 5 g/100 g
 – salt högst 0,8 g/100 g

Produkterna får vara smaksatta.

Ost och motsvarande vegetabiliska produkter

16. Ost.
 Produkter i livsmedelsgrupp 18 omfattas inte.

– fett högst 17 g/100 g
 – salt högst 1,6 g/100 g

Produkterna får vara smaksatta.

17. Helt eller delvis vegetabiliska produkter avsedda för samma användning som produkterna i livsmedelsgrupp 16.

– fett högst 17 g/100 g
 – mättat fett högst 20 % av den totala fetthalten
 – salt högst 1,5 g/100 g

Produkterna får vara smaksatta.

18. Färskost och motsvarande produkter.
 Produkterna får vara smaksatta.

– fett högst 5 g/100 g
 – salt högst 0,9 g/100 g
 – tillsatta sockerarter högst 1 g/100 g

Matfett och oljor m.m.

19. Matfett och matfettsblandningar. – fett högst 80 g/100 g
– mättat fett högst 33 % av den totala fetthalten
Produkterna får vara smaksatta. – salt högst 1,1 g/100 g
20. Matolja, flytande matfett och flytande matfettsblandningar. – mättat fett högst 20 % av den totala fetthalten
– salt högst 1,0 g/100 g
Produkterna får vara smaksatta.

Fiskeriprodukter och produkter därav

21. Fiskeriprodukter och levande musslor.
Produkterna får vara beredda.

22. Produkter framställda av minst 50 % bearbetade fiskeriprodukter.

Produkten får innehålla sås eller spad.

Procentandelen och villkoren gäller den del av produkten som är avsedd att konsumeras. Produkten får vara panerad om tillagningsanvisningen inte innebär att produkten tillförs fett.

- a) Produkter som inte omfattas av livsmedelsgrupperna 22 b–d. – annat fett än fiskfett högst 10 g/100 g
– sockerarter högst 5 g/100 g
– salt högst 1,5 g/100 g
- b) Skivade påläggsprodukter. – annat fett än fiskfett högst 10 g/100 g
– sockerarter högst 5 g/100 g
– salt högst 2,5 g/100 g

- c) Rökt eller gravad fisk. – annat fett än fiskfett högst 10 g/100 g
– sockerarter högst 5 g/100 g
– salt högst 3,0 g/100 g
- d) Kaviar och andra halvkonserver av fisk. – annat fett än fiskfett högst 10 g/100 g
– sockerarter högst 5 g/100 g
– salt högst 3,0 g/100 g

| Kött och produkter som innehåller kött

23. Kött som är obearbetat. – fett högst 10 g/100 g
24. Kött och produkter som innehåller kött.

Minst 50 % av produkten ska vara framställd av kött, spannmål (100 % fullkorn), grönsaker (exkl. potatis), baljväxter (utom jordnötter) eller rotfrukter. Innehållet av kött ska dock vara minst 20 % av produkten. Dessa krav gäller dock inte för leverpastej som ska vara framställd av minst 35 % kött.

Produkten får innehålla sås eller spad. Procentandelen och villkoren gäller den del av produkten som är avsedd att konsumeras.

Produkten får vara panerad om tillagningsanvisningen inte innebär att produkten tillförs fett.

- a) Råa produkter av hela eller utskurna köttstycken som är ytmärinerade eller kryddade. – fett högst 10 g/100 g
– sockerarter högst 3 g/100 g
– salt högst 1,0 g/100 g

Följande villkor gäller för injektionssaltat kött. – fett högst 10 g/100 g
– tillsatta sockerarter högst 3 g/100 g
– salt högst 0,5 g/100 g

b) Råa eller ätfärdiga produkter som innehåller hackat eller malet kött.	– fett högst 10 g/100 g – tillsatta sockerarter högst 3 g/100 g – salt högst 1,7 g/100 g
Följande villkor gäller för	– fett högst 10 g/100 g
– korvar,	– tillsatta sockerarter högst 3 g/100 g – salt högst 2,0 g/100 g
– påläggskorvar,	– fett högst 10 g/100 g – tillsatta sockerarter högst 3 g/100 g – salt högst 2,2 g/100 g
– malet kött där endast salt och vatten är tillsatt.	– fett högst 10 g/100 g – sockerarter högst 3 g/100 g – salt högst 1,0 g/100 g
c) Konsumtionsfärdiga eller rökta produkter som innehåller helt eller utskuret kött som inte omfattas av livsmedelsgrupp 24 b).	– fett högst 10 g/100 g – tillsatta sockerarter högst 3 g/100 g – salt högst 2,0 g/100 g
För pålägsprodukter gäller följande villkor.	– fett högst 10 g/100 g – tillsatta sockerarter högst 3 g/100 g – salt högst 2,5 g/100 g

Helt eller delvis vegetabiliska produkter

25. Helt eller delvis vegetabiliska produkter avsedda för samma användning som produkterna i livsmedelsgrupp 22 och 24.

Produkten ska bestå av minst 50 % spannmål (100 % fullkorn), grönsaker (exkl. potatis), baljväxter (utom jordnötter), rotfrukter eller icke-animaliskt protein. Produkten får inte innehålla kött eller fiskeriprodukter.

Produkten får innehålla sås eller spad. Procentandelen och villkoren gäller den del av produkten som är avsedd att konsumeras.

Produkten får vara panerad om tillagningsanvisningen inte innebär att produkten tillförs fett.

- a) Skivade påläggsprodukter
- fett högst 10 g/100 g
  - mättat fett högst 3,5 g/100 g
  - tillsatta sockerarter högst 3 g/100 g
  - salt högst 1,5 g/100 g
- b) Övriga produkter i livsmedelsgrupp 25
- fett högst 10 g/100 g
  - mättat fett högst 3,5 g/100 g
  - tillsatta sockerarter högst 3 g/100 g
  - salt högst 1,0 g/100 g

Färdigrätter

26. Färdigrätter med grönsaker, en proteindel och en kolhydratdel med
- minst 28 g grönsaker (exkl. potatis), baljväxter (utom jordnötter), rotfrukter eller frukt och bär per 100 g produkt,
  - en proteindel, och
  - en kolhydratdel, och som inte omfattas av livsmedelsgrupperna 27, 28, 29 eller 30.
- mättat fett högst 1,8 g/100 g
  - tillsatta sockerarter högst 3 g/100 g
  - salt högst 0,8 g/100 g

Innehåller rättens kolhydratdel spannmål, ska den uppfylla fullkornsvillkoret i den för kolhydratdelen aktuella livsmedelsgruppen.

Om glutenfri pasta ingår gäller fibervillkoret i livsmedelsgrupp 10.

27. Färdigrätter med grönsaker och eventuellt en proteindel eller en kolhydratdel med
- minst 50 g grönsaker (exkl. potatis), baljväxter (utom jordnötter), rotfrukter eller frukt och bär per 100 g produkt, samt eventuellt
  - en proteindel, eller
  - en kolhydratdel.
- mättat fett högst 1,5 g/100 g
– tillsatta sockerarter högst 3 g/100 g
– salt högst 0,8 g/100 g

Innehåller rättens kolhydratdel spannmål, ska den uppfylla fullkornsvillkoret i den för kolhydratdelen aktuella livsmedelsgruppen.

Om glutenfri pasta ingår gäller fibervillkoret i livsmedelsgrupp 10.

28. Piroger, pizzor, vårrullar, andra pajer än efterrättspajer och liknande produkter.
- mättat fett högst 2,0 g/100 g
– tillsatta sockerarter högst 3 g/100 g
– salt högst 1,0 g/100 g

Produkterna ska innehålla minst 28 g grönsaker (exkl. potatis), baljväxter (utom jordnötter), rotfrukter eller frukt och bär per 100 g.

Innehåller produkten en spannmålsdel ska den innehålla minst 30 % fullkorn räknat på spannmålsdelens torrs substans.

Innehåller produkten minst 50 g grönsaker (exkl. potatis), baljväxter (utom jordnötter), rotfrukter eller frukt och bär per 100 g ska produktens eventuella spannmålsdel innehålla minst 15 % fullkorn räknat på spannmålsdelens torrsubstans.

Om glutenfri spannmålsdel ingår ska den innehålla minst 10 % fullkorn räknat på spannmålsdelens torrsubstans.

29. Smörgåsar, baguetter, wraps och liknande produkter. – mättat fett högst 2,0 g/100 g
– tillsatta sockerarter högst 3 g/100 g
– salt högst 0,9 g/100 g

Produkten ska innehålla minst 25 g grönsaker (exkl. potatis), baljväxter (utom jordnötter), rotfrukter eller frukt och bär per 100 g.

Innehåller produkten en spannmålsdel ska den innehålla minst 30 % fullkorn räknat på spannmålsdelens torrsubstans.

Innehåller produkten minst 50 g grönsaker (exkl. potatis), baljväxter (utom jordnötter), rotfrukter eller frukt och bär per 100 g produkt, ska produktens eventuella spannmålsdel innehålla minst 15 % fullkorn räknat på spannmålsdelens torrsubstans.

Om glutenfri spannmålsdel ingår ska den innehålla minst 10 % fullkorn räknat på spannmålsdelens torrsubstans.

30. Soppor
- mättat fett högst 1,5 g/100 g
– tillsatta sockerarter högst 3 g/100 g
– salt högst 0,8 g/100 g
- Produkten ska innehålla minst 35 g grönsaker (exkl. potatis), baljväxter (utom jordnötter), rotfrukter eller frukt och bär per 100 g.
- Villkoren avser konsumtionsfärdig vara.
- Innehåller produkten en spannmålsdel ska den uppfylla fullkornsvillkoret i den för spannmålsdelen aktuella livsmedelsgruppen.
- Om glutenfri pasta ingår gäller fibervillkoret i livsmedelsgrupp 10.

Dressingar och såser

31. Dressingar av olja och vinäger.
- mättat fett högst 20 % av den totala fetthalten
– sockerarter högst 5 g/100 g
– salt högst 0,8 g/100 g
- Produkterna får vara smaksatta.
32. Såser (såväl färdiga såser och sådana produkter som ska tillredas enligt tillagningsanvisning).
- fett högst 5 g/100 g
– mättat fett högst 33 % av den totala fetthalten
– sockerarter högst 5 g/100 g
– salt högst 0,8 g/100 g
- Villkoren avser konsumtionsfärdig vara.